

İSTANBUL ERKEK LİSESİ

125 YAŞINDA

İstanbul Lisesi'nin tarihi 1884 yılına dayanır. Dönemin sadece Türkiye'de değil, dünya çapında üne sahip matematikçilerinden Mehmet Nadir Bey'in özel okul olarak kurduğu Numune-i Terakki Mektebi, şimdiki İstanbul Lisesi'nin temelini oluşturur. Kurucusu olan Mehmet Nadir Bey'in modern ve ileri görüşlü olarak tanımlanabilecek eğitim anlayışı, okulun ilklere imza atan yenilikçi ve öncü anlayışının da temelleridir. Numune-i Terakki Mektebi, kuruluşunun 3. senesinde okuluyla aynı adı taşıyan ilk öğrenci dergisini çıkararak ilk "ilkine" imza atar. 1909 senesinde devletleştirilen okul, İstanbul Lisesi adını alır. İsminde ilk kez lise geçen okul olma özelliği, İstanbul Lisesi'nin ikinci "ilk"idir. 1912'de Türk izciliğinin tohumları da bu okulda atılır, okullarda ilk sinema gösterimi 1913'te yine bu okulda yapılır, ay-

nı sene ilk tiyatro grubu kurulur. 1982'ye kadar ismi, 1933 senesine dek ise yeri birçok kez değişen İstanbul Lisesi'nde 125 sene boyunca değişmeyen tek şey vardır: Evrensel değerlere sahip öncü insanlar yetiştiren bir eğitim kurumu olmak.

Düyun-u Umumiye'den İstanbul Erkek Lisesi'ne...

1882 senesinde, Osmanlı İmparatorluğu'nun borçlarını yönetmek üzere kurulan Düyun-u Umumiye'nin 1897 yılından itibaren faaliyet gösterdiği bina, Cumhuriyet döneminde borçların tasfiyesiyle birlikte atıl kalmıştır. Atatürk'ün talimatıyla İstanbul Lisesi'nin kullanımına tahsis edilen bina, Fransız Kökenli Levanten Mimar Aléxandre Vallaurý'nin imzasını taşımaktadır. İnsanı kendine hayran bırakan mimari öğeler, binanın içine girildiğinde, kat kat dolaşıldığında, cam

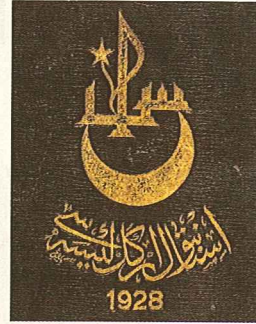

31> pervazlarından sarkıp oymalara yakından bakıldığında görülür. Okulun özel günlerinde mezunların ziyaretine açılan Şeref Salonu'ndaki panoramik İstanbul görüntüsü eşsizdir.

Okulun tarihine göz atıldığında, "ilk"lerle bezeli mihenk taşlarının yanı sıra, Birinci Dünya Savaşı esnasında yaşanan ve okulun kimliğinin belirlenmesinde rol oynayan bir büyük olay daha göze çarpar. Birinci Dünya Savaşı süregelirken, o zamanki adı İstanbul Sultanisi olan lisenin son sınıf öğrencileri gönüllü olarak askere katılma kararı alır. Kısıtlı olan zaman ve şartlar gereği kısa bir askeri eğitimden geçirilen gençler, İkinci Tümen'e dahil olarak Çanakkale Cephesi'nde görev almak üzere harekete geçerler. 18 Mayıs'ı 19 Mayıs'a bağlayan gece yarısında taarruza geçen İkinci Tümen'in hepsi sabaha karşı şehit olur. Cephede bunlar yaşanırken, İstanbul'da bambaşka bir telaş hâkimdir. İstanbul Sultanisi'nin en üst katı, cephe- den dönecek gazilerin tedavilerinin yapılabilmesi için hastane rengi olan sarıya boyanmış, tüm hazırlıklar tamamlanmıştır. Ancak, cepheden gelen acı haber, okulu büyük bir matem havasına sokar. Arkadaşlarının, ağabeylerinin şehit düştüğü haberini alan öğrenciler, tuttukları yasın göstergesi ola-

EFSANE 125 YAŞINDA

Tarihi, ilklerle başarılarla ve Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşunda ulusça yaşanan acılara paralel matemlerle bezeli olan İstanbul Lisesi, bu sene 125. Yılıni kutluyor. Tüm camianın kenetlendiği, bağların güçlendiği, dostlukların pekiştiği bu önemli senede İstanbul Lisesi, İstanbul Erkek Liseliler Eğitim Vakfı ve İstanbul Erkek Liseliler Derneği'nin ortak çalışmalarıyla birçok etkinliğe imza atılması kararlaştırıldı. 2009 senesinin Ocak ayında Borusan Filarmoni Orkestrası'nın açılış konseriyle başlayan 125. Yıl Etkinlikleri tüm hızıyla sürüyor. Son olarak, 18 Nisan 2009 tarihinde bini aşkın İstanbul Liseli İstanbul'dan Ankara'ya aynı anda hareket ederek, Anıtkabir'de Atatürk'ün huzuruna çıktı. Resmi tören statüsünde gerçekleştirilen bu etkinlikte her yaştan İstanbul Liseli hazır bulundu ve Atalarına, onun eseri Cumhuriyete ve değerlerine bağlılıklarını bir kez daha dile getirdiler. Öğrencilerinin ve mezunlarının katılımıyla gerçekleşen ve büyük bir coşkuyla kutlanan 125. yıl etkinlikleri, 2010 senesinin Ocak ayına dek sürecek.

rak okulun tüm pencere pervazlarını ve kapılarını siyaha boyarlar. Böylece şehit verilen çocuklar, okulun siyah renginde ölümsüzleşir. Umudun ve vefanın, vatana ve cemiyyete bağlılığın renkleri olan sarı-siyah, halen

yediden yetmişe tüm İstanbul Liselilerin hem inandıkları değerlerin hem de okullarının simgesi olmaya devam etmektedir. Sarı-siyahlıların cephe- dedeki vatan borcu, Birinci Dünya Savaşı ile sınırlı değildir. Milli Mücadele yıllarında son sınıf öğrencilerinin bir kısmı Anado-

lu'ya geçerek Milli Mücadele'ye katılırlar. Bu öğrencilerin bir kısmının Sakarya Meydan Muharebesi'nde şehit düştüğü haberi okula ulaştığında, okulda vatan uğruna verilen şehitleri ölümsüzleştirmek için ikinci kez karar alınır: İstanbul Sultanisi İzci Oy-

mağ'ın adı, Sakarya Meydan Muharebesi'nde şehit olan çocukların anısına "Sakarya İzci Oymağı" olarak değiştirilir. Birinci İnönü Zaferi'nden sonra Mustafa Kemal Atatürk'ü telgrafla kutlayan ve "Sağ olun paşam, vatani düşmandan kurtardınız." diyerek tebrik eden Sakarya İzci Oymağı'na Atatürk'ün yanıtı gecikmez:

"Siz sağ olun Sakarya'nın evlatları..."